

TROUWE LEZER,

Ik sta bij het hek van de Natuurtuin en luister naar een merel die me enthousiast trakteert op een concert. Hoor ik het goed? Klinkt de vogel een beetje gestrest? Ik open het hek en loop naar de fietsenstalling. Daar laat een boomklever me luidruchtig weten dat hij er ook weer is. Als ik naar het gebouw loop, kom ik vlak langs drie kwetterende pimpelmezen die zich niets van me aantrekken. Iets verderop tjiftjaft een tjiftjaf erop los.

Wat later zit ik in het kantoor achter mijn computer en hoor ik de merel nog druk zingen. De vogel doet me denken aan een aantal onderzoeken waarin ik me een tijd geleden verdiepte. Het blijkt dat merels in de stad anders zingen dan merels die buiten de stad leven. Zo zingen stadse merels harder en hoger dan hun soortgenoten in het bos. Dat helpt ze om boven het stadse lawaai uit te komen. Ook ontdekten onderzoekers verschillen in de structuren van de liedjes van stadse en bosmerels. Een merelliedje heeft een vaste opbouw: de vogels beginnen steeds met een relatief langzaam en laag gezang, waarna ze hun liedje afsluiten met een hoger en zachter twittergedeelte, dat bestaat uit kortere nootjes. Stadse merels twitteren in verhouding langer dan hun soortgenoten in het bos.

Ik vraag me af hoe het zit met de merel in de tuin: kun je die het best typeren als een stadsmemel in een groen stukje stad, of toch meer als een bosmerel in een iets lawaaiiger stukje natuur? Terwijl ik daar even over doormijmer, vliegt er ineens een pimpelmees door de iets openstaande buitendeur naar binnen! Ook pimpelmezen zijn van oorsprong bosvogels, maar ze hebben zich goed aangepast aan de menselijke omgeving. Er zijn studies die laten zien dat stadsvogels vaak stoutmoediger zijn dan hun soortgenoten buiten de stad. Vogels in de stad zijn vaak minder bang voor nieuwe voorwerpen en vliegen minder snel weg bij potentiële gevaren. Over deze pimpelmees heb ik dan ook minder twijfel: die gedraagt zich als een echte stadsvogel!

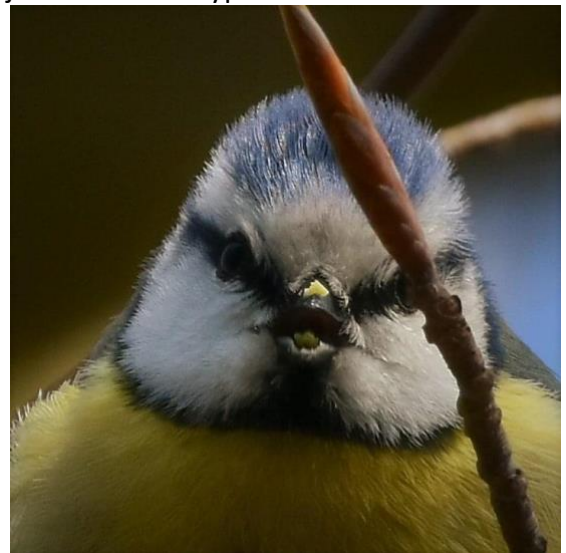

foto Dominique Lefevre

Niels Kerstes

HET BLIJVEN ONZEKERE TIJDEN

Kijk eens, we waren er helemaal klaar voor om de eerste school te ontvangen op 6 april. Het komt wel eens voor dat scholen om andere redenen dan corona niet komen. Dat gebeurde op deze dag. Dus daar staan onze mooie opdrachten tevergeefs te wachten op kinderen.

We staan nog steeds in de startblokken. Uit voorzorg zijn de lessen in april door ons in afstemming met de Bastei (verbinding tussen scholen en natuurorganisaties) afgezegd.

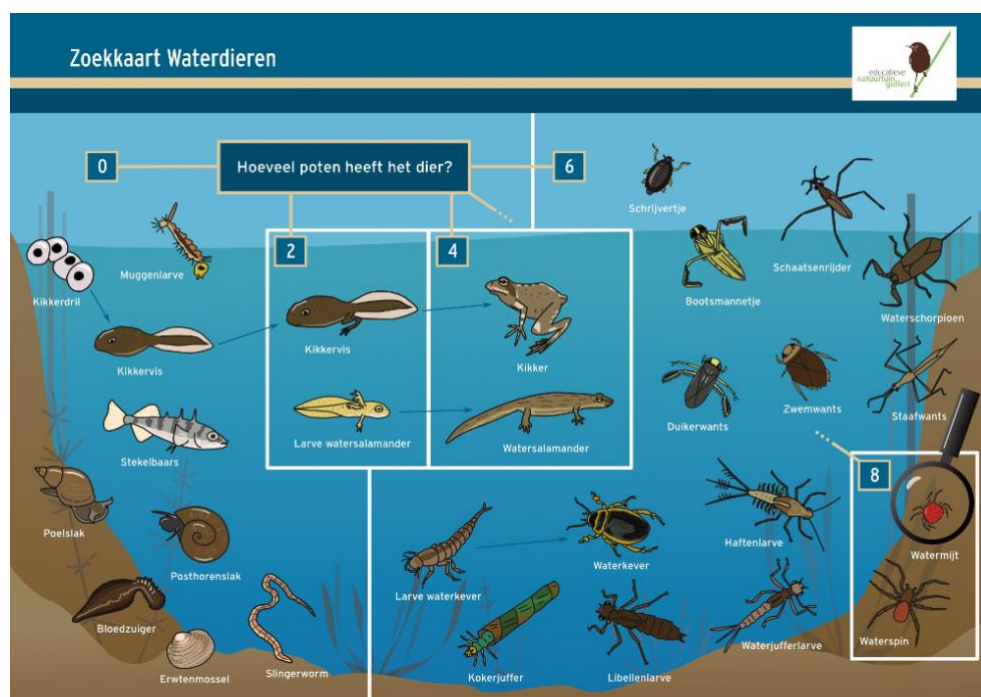
Wij als educatievrijwilligers willen ons veilig voelen met leerkracht, ouders en kinderen in de Natuurtuin. De meesten van ons zijn nog niet gevaccineerd en we horen dat er via kinderen nu ook besmettingen kunnen plaatsvinden.

We hopen toch echt dat na de meivakantie de lessen kunnen doorgaan.

Het kernteam educatie;

Marleen, Marijke, Lianke en Saskia

ZOEKKAART VOOR DE WATERLES

Actueel overzicht van de dieren in ons moeras. de dieren zijn ingedeeld op het aantal poten dat ze hebben.

Verder geeft de kaart ook een beeld van waar ongeveer in het water de dieren leven (op de bodem/in waterplanten, midden in het water, aan/op het oppervlak).

Niels Kerstes
Educatieve ontwikkeling

BEUKENHAAG

De beukenhaag was, op sommige plekken, er erg slecht aan toe. Bij stukken die helemaal dood waren kon je zien dat er doorheen gelopen werd.

Tijd dus om die haag te gaan herstellen.

Adriaan bood aan om de jonge beuken uit Villa Klein Heumen daarvoor in te zetten. Hij is ook daar vrijwilliger.

Dus Rob en Adriaan daarnaartoe om 20 en later nog eens 20 van die beuken op te halen.

Bij het herplanten bleek dat we er veel meer nodig hadden wel bijna 200 in totaal.

Dus contact opgenomen met de gemeente en via Stadsbeheer is het gelukt om deze te regelen.

Er zitten nu dus 200 nieuwe beukjes in de haag.

Om de haag te beschermen zijn we nu bezig met het zetten van Robinia palen langs de binnenkant van de haag waar straks 2 draden langs gespannen worden.

Ook deze stammen konden we ophalen bij Villa Klein Heumen, in totaal krijgen we 3 aanhangers vol, joepie...

Een klein deel van de haag, het meest kwetsbare deel, zal beschermd gaan worden door stukken "Frans Schapenhek". Op die manier proberen we te voorkomen dat men er dwars doorheen loopt.

Marja,
Onderhoud

ONZE BIJENSTAL EVEN OP PAUZE

Na een moeilijk jaar met vooral veel droogte hadden we aan het eind van het jaar nog twee bijenvolken: een groot volk en in onze warrekast (demonstratiekast) een kwetsbaar klein volkje. Spannend voor de imkers en dus ook voor ons is altijd hoe de volken de winter doorkomen. Meestal hebben ze zelf niet genoeg honing als wintervoedsel en moeten ze met suikerwater bijgevoerd worden. In de loop van februari las ik al op het schoolbord in de bijenstal dat het kwetsbare volk de winter niet had overleefd. Misschien te weinig voedsel, de imkers weten de oorzaak niet. Op 30 maart lieten de imkers weten dat ook het andere volk de winter niet heeft overleefd (ondanks voldoende voer). Onze imkers gaan eerst de stal opruimen en zullen dan waarschijnlijk een volk kunnen krijgen van de van de imkervereniging op de Goffert. Er is ook nog contact met een imker in Hees die is ons misschien wel wil helpen. De imkers hopen op korte termijn weer in de bijen te kunnen werken.

Nico van de Poel

NATUUR EN NIEUWE NEDERLANDERS, EEN BOEIENDE COMBINATIE.

Onder deze titel deden 4 nieuwe natuurgidsen van het IVN-verslag van hun eindopdracht in de Natuurtuin. Simone, Rikie, Catrin en Els vertellen in de Nieuwsbrief van het IVN over hun ervaringen. Hier vind je er een uittreksel van.

De eindopdracht van de natuurgidsenopleiding is het slotakkoord: met een groepje cursisten een project voorbereiden en uitwerken, waarin je het geleerde in praktijk brengt en wat meerwaarde heeft voor de afdeling. Ze kozen voor het thema Natuur en Nieuwe Nederlanders.

Samenwerking met ROC en Natuurtuin Goffert

Het voordeel van de samenwerking met het ROC was dat de doelgroep Nieuwe Nederlanders kon worden bereikt via de structuur van een taal cursus voor beginners. Het idee om iets te doen met het onderwerp natuur werd daar verwelkomd als een nieuwe loot in het programma en er werd daar enthousiast meegedacht.

Voor het buitenprogramma werd een goede locatie gevonden in de Natuurtuin Goffert, op loopafstand van de school. Ook daar werd actief meegezocht hoe de activiteit kon worden ingepast en werd praktische hulp gegeven.

Er werd gewerkt in twee cycli, lente en herfst. Bij elkaar werden 6 groepen bereikt.

Het programma bestond uit 2 onderdelen. Een introductieles en een natuurwandeling.

Het ging telkens om een groep van ongeveer 15 cursisten met taalniveau A1 en A2; uit verschillende landen, sommigen met status, anderen die nog een inburgeringscursus moesten doen.

Een sfeerbeeld:

De introducties als voorbereiding op de natuurwandeling. De groep in tweeën gedeeld. Op een tafel dennenappels, een vaas met bloemen, honing, loepotjes, lege vogeleitjes. Een cd met vogelgeluiden. Dat alles als aanleiding voor een gesprek over de natuur. Soms met handen en voeten, want het blijft natuurlijk ook een les Nederlands! De cursisten rond de tafel reageren met enthousiasme, vertellen over de natuur in hun land van herkomst, over hun groepstuintje. De sfeer is geanimeerd en ervaringen worden uitgewisseld.

De natuurwandeling in de Natuurtuin begint onder de grote eik. De meelopende docent heeft de groep zo gedeeld dat de nationaliteiten gespreid zijn. Er wordt gewerkt met verschillende opdrachten. Voorbeelden van de lentecyclus: kikkerdril in de vijver, daslook proeven, muziek maken op boomstammen, katjes van de wilg, granen op de akker. Voelen, ruiken, geluiden. Spannend, die bodemdierjes. Tijd te kort voor zo'n gemotiveerde groep. Een korte quiz over milieu en vervuiling. En na afloop muntthee met een stroopwafel.

Een terugblik

Het waren vrolijke en leerzame excursies! Ook wij, de gidsen, leerden van de uitwisseling en inbreng van de deelnemers. De wandelingen boden de gelegenheid om trots over je land van herkomst te vertellen. Samen wandelen, elkaars natuurbelevingen, nieuwe informatie horen, daarvan leren, ruiken, voelen, proeven, observeren..... Deze excursies bieden een mooie vorm voor wederzijds toenadering en integratie.

Het project werd hoog gewaardeerd door cursisten en docenten. Voor ons viertal was het menselijk contact met deze groep was een geweldige ervaring. Veel zelf geleerd van de uitwisseling en veel uit de gidsenopleiding in praktijk kunnen brengen. De samenwerking met de docenten van het ROC liep op rolletjes en de bijdrage van mensen van de Natuurtuin gaf een goede ondersteuning.

En hoe verder

Dat vroeg om een vervolg, maar Corona bleek een niet te nemen hindernis.

Maar als het weer kan, nemen Rikie, Simone, Els en Catrin de draad weer op. Dat hebben ze uitgesproken en daar zijn ook wij blij mee.

Wij van de Natuurtuin willen dit mooie project graag ondersteunen.

Peter Engelhard

JONGE BOSUIL IN DE NATUURTUIN

Foto Frans Meijs

Al jaren hebben we nestkastjes in de natuurtuin hangen. Gewoon voor de mezen en vaak ook een boomklever, soms een boomkruiper. Maar ook een paar speciale kastjes voor de gekraagde roodstaart en een grote voor bosuilen. Die uilenkast werd tot nu een of twee keer gebruikt door de eekhoorn. Ook leuk, maar nu zat de kast vol met haar nestmateriaal. Bij het verwijderen daarvan bleek dat de kast echt toe was aan een herstelbeurt. Dus daar wachtte de kast op tot ik met Marja besprak dat het broedseizoen van de uilen vaak al begint in de winter. Daarop ging Marja met haar Hans in een weekend de kast geheel renoveren; een

nieuw dak en een nieuw ophangstelsel. Nu ook zo dat de kast van opzij te reinigen is. Op 13 januari hing Rob de kast op. Onlangs kreeg ik van Freek, vrijwilliger met kettingzaag en voor de vogelexcursie, bericht dat er bosuilen gesignaleerd waren in de tuin. Lianke ging gelijk kijken en zag inderdaad een volwassen uil en een jong. We gaan ervan uit dat binnen een maand de kast bewoond is geraakt. Een nieuwe bewoner van onze tuin en een prachtig succes voor de groep onderhoud.

Nico van der Poel

DIT JAAR EEN ANDERE VOGELXCURSIE

In de laatste jaren hadden we de traditie opgebouwd om in de Nationale Vogelweek vanuit de Natuurtuin een vogelexcursie te organiseren in de tuin en het park de Goffert. Vorig jaar kon dat niet meer in de tijd van Corona en ook dit jaar kunnen we niet in een grotere groep gaan rondwandelen. Maar de organisator van de Nationale Vogelweek heeft nu een nieuw plan. Er komen excursies te staan op een gratis app waarmee mensen zelf kunnen wandelen in een niet te druk gebied. In de app zullen dan aanwijzingen voor het zien en horen van de vogels staan. Ik heb de vogelwerkgroep gevraagd of er ook een excursie in de

omgeving van Nijmegen geplaatst wordt.

De vogelweek begint op 8 mei en kijk voor meer informatie tegen die tijd op de site van Vogelbescherming Nederland.

Nico van der Poel

FOTO'S NATUURTUIN

Weten jullie dat er een whatsappgroep Foto's natuurtuin bestaat. Op deze app worden foto's gezet die door onze eigen mensen zijn gemaakt in de tuin. Bijzondere exemplaren worden vervolgens door Mari-José op Facebook en de Website geplaatst of door Petra Kanters op Instagram. Petra voegt er dan nog educatieve uitleg bij. Als je toegevoegd wilt worden tot de appgroep geef dit dan door aan de Miek, Marja of Marleen. Uiteraard kun je ons volgen op Instagram: natuurtuingoffert. Daar vind je ook prachtige foto's van fotografen die regelmatig onze tuin bezoeken.

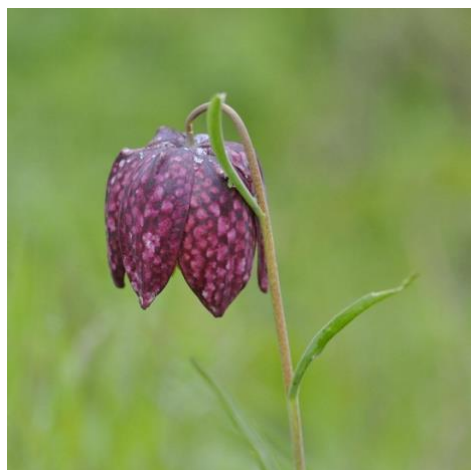

foto: Mari-José Weijs

Foto Nico van der Poel

foto Mari-José Weijs

Contact:
Stichting Educatieve Natuurtuin
Goffert,
Goffertweg 19,
6233 AA Nijmegen

024-3541729
<https://natuurtuingoffert.nl/>

 educatieve natuurtuin goffert